

Тернопільська обласна рада
Департамент освіти і науки Тернопільської обласної військової
адміністрації
Фаховий коледж Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії
ім. Тараса Шевченка

Циклова комісія музичних дисциплін

ЗАТВЕРДЖУЮ
Заступник директора
з навчально-виховної роботи
Павло ЯЛОВСЬКИЙ
« 01 » *серпень* 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Композиція та постановка танцю

Освітньо-професійний ступінь **фаховий молодший бакалавр**
Галузь знань **01 Освіта / Педагогіка**
Спеціальність **014 Середня освіта (Музичне мистецтво)**
Освітньо-професійна програма **Середня освіта (Музичне мистецтво)**

Кременець – 2024

Ткач Н.А. Композиція та постановка танцю: робоча програма навчальної дисципліни для здобувачів фахової передвищої освіти з галузі знань 01 Освіта / Педагогіка за спеціальністю 014 Середня освіта (Музичне мистецтво). Кременець, 2024. 11 с.

Розробник:

Ткач Наталія Анатоліївна – викладач циклової комісії музичних дисциплін Фахового коледжу КОГПА ім. Тараса Шевченка.

Робоча програма затверджена на засіданні циклової комісії музичних дисциплін
Протокол від «04» серпня 2024 р. № 1

Голова циклової комісії

Сергій ШЕГЕРА

1. Вступ

Курс навчальної дисципліни «Композиція та постановка танцю» є важливою профілюючою дисципліною, що підсумовує знання, отримані здобувачами впродовж всього навчання та практичної діяльності. Охоплює їх у цілісну систему поглядів і професійних навиків, що дають можливість оволодіти сучасною методологією створення хореографічних творів.

На заняттях навчальної дисципліни здобувачі знайомляться з видами, формами і жанрами хореографічного мистецтва та їх композиційно-лексичною основою, опановують методику вивчення танцювальних рухів, методику складання танцювальних комбінацій, танцювальних етюдів. Поринають у світ, де народжується танцювальна композиція, спостерігаючи усі етапи її створення, від виникнення художнього задуму до презентації на сценічному майданчику.

Для глибшого засвоєння основ композиційної побудови хореографічного твору передбачається використання різноманітних засобів: перегляд кінофільмів та відео зразків хореографічних творів, які можуть слугувати прикладом. А також відвідування мистецьких заходів, перегляд ескізів костюмів, репродукцій картин, читання та обговорення літературних творів. Вивчення досвіду провідних митців танцювального мистецтва, керівників-постановників хореографічних колективів.

2. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітньо-професійний ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів ECTS: 3	Галузь знань 01 Освіта	Нормативна
Змістових модулів – 3	Спеціальність 014 Середня освіта (Музичне мистецтво)	
Загальна кількість годин – 90	Освітньо-професійна програма Середня освіта (Музичне мистецтво)	Рік підготовки:
		4-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи здобувача освіти – 2	Освітньо-професійний ступінь: фаховий молодший бакалавр	Семестр
		8-й
		Лабораторні
		56 год.
		Самостійна робота
		34 год.
		Вид контролю:
		Залік – 8-й семестр

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить 62 % / 38 %.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни.

Мета курсу: оволодіння необхідними теоретичними та практичними знаннями і вміннями для створення хореографічного твору, постановки та репетиційної роботи у хореографічному колективі.

Завдання курсу:

- дати уяву про види, форми та жанри хореографічного мистецтва, їх композиційно-лексичної основи;
- оволодіти специфічними педагогічними і методичними прийомами по створенню та розучуванню власної хореографічної композиції.

Курс “Теорія і методика народного танцю” спрямований на формування у здобувачів передвищої фахової освіти таких професійних **компетентностей:**

ЗК2 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК3 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК5 Здатність до міжособистісної взаємодії.

ЗК6 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК7 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

СК1 Здатність враховувати в освітньому процесі вікові особливості учнів.

СК4 Здатність до добору й застосування доцільних форм, методів, технологій та засобів навчання.

СК6 Здатність до формування мотивації та організації пізнавальної діяльності учнів.

СК12 Здатність до моніторингу педагогічної діяльності та визначення власних професійних потреб.

СК16 Здатність до інтеграції знань з педагогіки, психології, музичного мистецтва, синтезу мистецтв, інших навчальних предметів та їх застосування у процесі виконання професійних завдань.

СК18 Здатність впроваджувати здоров'язберезувальні технології розвитку особистості засобами музичного мистецтва та працювати з учнями з особливими освітніми потребами.

СК21 Здатність застосовувати набуті хореографічно-виконавські навички у професійній діяльності.

СК22 Здатність до здійснення організаційної, педагогічної, навчально-тренувальної, постановочно-репетиційної та концертно-гастрольної діяльності керівника дитячого хореографічного колективу з урахуванням його професійної та творчої специфіки.

Програмні результати навчання

Нормативний зміст вивчення здобувачами фахової передвищої освіти навчальної дисципліни «Композиція та постановка танцю» сформульований у таких програмних результатах навчання:

РН1 Здійснювати професійну діяльність державною мовою як усно, так і письмово.

РН2 Застосовувати ефективні моделі міжособистісної комунікації як в професійній діяльності, так і поза її межами.

РН3 Аналізувати можливості професійного розвитку з урахуванням умов педагогічної діяльності та індивідуальних запитів і потреб.

РН4 Враховувати вікові особливості учнів в освітньому процесі для забезпечення його ефективності.

РН8 Сприяти формуванню мотивації учнів до навчання.

РН10 Планувати освітній процес залежно від мети, індивідуальних особливостей учнів, специфіки діяльності закладу освіти.

РН11 Застосовувати інновації у професійній діяльності.

РН12 Оцінювати власну педагогічну діяльність відповідно до визначених критеріїв.

РН13 Формувати в учнів здатність до конструктивної міжособистісної взаємодії.

РН22 Демонструвати достатньо високий рівень виконавсько-хореографічної майстерності, навички відтворення техніки, стилю, манери виконання основних елементів різних видів танцю.

РН23 Уміти створювати танцювальні номери та реалізовувати їх з дитячим хореографічним колективом, враховуючи вікові та індивідуальні особливості дітей.

4. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Композиція танцю та її основні компоненти.

Тема 1. Види, форми та жанри хореографічного мистецтва.

Поняття про види, форми і жанри хореографічного мистецтва.

Тема 2. Композиційні основи хореографічного твору.

Загальні поняття композиції танцю. Драматургія танцювального твору та її закони. Хореографічна лексика та хореографічний текст. Малюнок танцю. Художні прийоми розкриття змісту танцю. Створення хореографічного образу.

Тема 3. Композиційно-постановчий план танцювальної композиції.

Засвоєння особливостей створення композиційного плану. Характерні особливості безсюжетного танцю. Особливості створення сюжетного танцю.

Змістовий модуль 2. Постановка танцю за записом.

Тема 1. Розбір танцювального руху за записом.

Розбір танцювального руху по запису та його виконання. Складання та запис власного танцювального руху.

Тема 2. Читання та запис танців.

Відомості про системи запису танців. Умовні позначення танцюючих та їх переміщення по сцені. Навики розбору та постановки записаного хореографічного твору з відео джерел. Навики розбору та постановки записаного хореографічного твору з літературних джерел.

Тема 3. Створення танцювальних етюдів на задану тематику.

Групова постановка етюду на основі лексичного матеріалу народного, класичного і бального танцю. Групова постановка танцювального етюду на сюжетній основі.

Змістовий модуль 3. Постановка танцю в колективі.

Тема 1. Робота над власною постановкою танцю.

Складання сценарію на основі балетмейстерського плану танцювальної композиції. Використання художніх прийомів при створенні танцю. Підбір музики відповідно до характеру танцювальної композиції. Добір танцювальних рухів, удосконалення комбінацій, використання художніх прийомів та малюнків і перебудов.

Тема 2. Робота з виконавцями по створенню та удосконаленню власної композиції танцю.

Бесіда з учасниками танцювального номера щодо характеру та особливостей майбутньої постановки. Опанування танцювальною лексикою, відпрацювання рухових комбінацій, які використані у постановці. Побудова малюнків у логічній послідовності розкриття змісту танцю. Робота над характером та манерою виконання композиції. Проведення індивідуальної роботи з учасниками репетиційного процесу. Відпрацювання синхронності та ансамблевості виконання створених композицій.

5. Структура навчальної дисципліни

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин		
	Денна форма		
	Усього	У тому числі	
		Лаб.	Сам.
Змістовий модуль 1. Композиція танцю та її основні компоненти.			
Тема 1. Види, форми та жанри хореографічного мистецтва.	3	2	1
Тема 2. Композиційні основи хореографічного твору.	6	4	2
Тема 3. Композиційно-постановочний план танцювальної композиції.	3	2	1
Разом за змістовим модулем 1.	12	8	4
Змістовий модуль 2. Постановка танцю за записом.			
Тема 1. Розбір танцювального руху за записом.	8	4	2
Тема 2. Читання та запис танців.	8	4	4
Тема 3. Створення танцювальних етюдів на задану тематику.	14	8	6
Разом за змістовим модулем 2.	22	16	6
Змістовий модуль 3. Постановка танцю в колективі.			
Тема 1. Робота над власною постановкою танцю.	16	8	8
Тема 2. Робота з виконавцями по створенню та удосконаленню власної композиції танцю.	22	24	10
Разом за змістовим модулем 3.	46	32	24
Разом годин за 8-й семестр.	90	56	34
Разом годин за начальним планом.	90	56	34

6. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Види, форми та жанри хореографічного мистецтва.	2
2.	Композиційні основи хореографічного твору.	4
3.	Композиційно-постановочний план танцювальної композиції.	2
4.	Розбір танцювального руху за записом.	4
5.	Читання та запис танців.	4

6.	Створення танцювальних етюдів на задану тематику.	8
7.	Робота над власною постановкою танцю.	8
8.	Робота з виконавцями по створенню та удосконаленню власної композиції танцю.	24
Разом		56

7. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Зміст завдання	Кількість годин
1.	Опрацювати рекомендовану літературу з композиції та постановки танцю, здійснити відео перегляд зразків танцювальних композицій.	1
2.	Визначати загальні поняття композиції танцю: драматургія танцювального твору, хореографічна лексика, хореографічний текст, малюнок танцю, художні прийоми розкриття змісту танцю, хореографічний образ.	2
3.	Засвоїти особливості створення композиційного плану безсюжетного та сюжетного танців.	1
4.	Розібрати танцювальний рух по запису та здійснити його виконання.	1
5.	Самостійно скласти танцювальний рух чи комбінацію, здійснити його запис.	1
6.	Визначити особливості та послідовність розбору та постановки хореографічного твору з відео джерел.	2
7.	Визначити особливості та послідовність розбору та постановки хореографічного твору з літературних джерел.	2
8.	Здійснити групову постановку етюду на основі лексичного матеріалу народного, класичного і бального танцю.	6
9.	Здійснити групову постановку танцювального етюду на сюжетній основі.	2
11.	Здійснити відповідні кроки по створенню власної танцювальної композиції.	8
12.	Здійснити постановочну та репетиційну роботу над власною танцювальною композицією.	10
Разом		34

8. Методи навчання

На заняттях із дисципліни «Теорія і методика народного танцю» використовуються такі методи навчання: словесні, наочні, практичні, індуктивні, дедуктивні, репродуктивні, проблемно-пошукові, методи стимулювання, методи контролю.

9. Методи контролю

Поточний контроль: усне індивідуальне опитування, тематичне опитування, практичний показ, перевірка виконання завдань самостійної роботи, підсумкове контрольне заняття.

Підсумковий контроль: іспит у 8-му семестрі.

10. Критерії оцінювання

Оцінка «5», «відмінно» – виставляється здобувачу фахової передвищої освіти, який ґрунтовно засвоїв теоретичні знання та практичні уміння основ композиції та постановки танцю, усіх її компонентів. Проявляє самостійність та творчість у виконанні завдань самостійної роботи. Мислить хореографічними образами, знаходить цікаві і різноманітні способи відображення свого задуму. Володіє виразним показом танцювальних елементів та художнім їх виконанням. У постановочній роботі ставить чіткі завдання, добивається їх виконання. Приймає активну участь у постановках колег-здобувачів.

Оцінка «4», «добре» – виставляється здобувачу фахової передвищої освіти, який в повному обсязі засвоїв основи композиційної побудови танцю та основні її компоненти, здатен втілити в життя власну хореографічну постановку, але допускає деякі помилки у логічній побудові її частин. Здатний творчо мислити. Відповідально і цілеспрямовано проводить постановочну роботу з виконавцями, буває не послідовним у відпрацюванні компонентів композиції танцю, але досягає позитивного результату. Приймає активну участь у постановках одногрупників. Самостійно усуває недоліки і зауваження.

Оцінка «3», «задовільно» – виставляється здобувачу фахової передвищої освіти, який не достатньо ефективно засвоїв теоретичні знання та практичні уміння основ композиції та постановки танцю. Активно приймає участь у постановках інших здобувачів, але у самостійній роботі над власною постановкою потребує допомоги. У його роботі відсутня індивідуальність хореографічної думки, але здобувач володіє вміннями постановки танцю на поставлену мету. Репетиційну роботу проводить непослідовно, не цілеспрямовано, підібрані рухи часто не відповідають характеру музики, в них відсутній зміст. Завдання самостійної роботи здобувача потребують додаткового доопрацювання.

Оцінка «2», «незадовільно» – виставляється здобувачу фахової передвищої освіти, який у загальних рисах розуміє основні закони і принципи композиційної побудови танцю. Атестаційна робота здобувача не презентована вчасно, відсутній остаточний план танцювальної композиції. Здобувач приймає участь у постановках колег, але пропускає репетиції і неякісно виконує поставлені автором завдання.

11. Рекомендована література

Основна

1. Бугаєць Н., Пінчук О., Пінчук С. Мистецтво балетмейстера: Навчально-методичний посібник. Харків: ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2012. 172 с.
2. Голдрич О. Хореографія. Основи хореографічного мистецтва. Основи композиції танцю. Львів: Сполом, 2006. 172 с. 70.
3. Енська О., Максименко А., Ткаченко І. Композиція танцю та мистецтво балетмейстера. Суми: ФОП Цьома С.П., 2020. 157 с.
4. Колногузенко Б., Мостова І. Мистецтво балетмейстера: конспект лекцій для студентів ф-ту хореографічного мистецтва спец. 024 «Хореографія», освітня програма «Народна хореографія», рівень вищої освіти «Бакалавр». М-во культури України, Харків. держ. акад. культури, Ф-т хореогр. мист., Каф. Народної хореогр. Харків: ХДАК, 2019. 95 с.
5. Кривохижа А. Гармонія танцю: навчально-методичний посібник для студентів педагогічних навчальних закладів. Вид. 4-е, переробл. і доповн. Тернопіль: ТзОВ «Терно-граф», 2015. 116 с.; іл.
6. Лань О. Мистецтво балетмейстера: хореографія великої форми: навчально-методичний посібник. Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2019. 198 с. 8 с. іл.
7. Тараканова А. Танцюйте з нами. Навчально-методичний посібник для вчителів хореографії (1-4 кл.) і керівників хореографічних гуртків (початковий рівень) загальноосвітніх і позашкільних навчальних закладів. Вінниця: НОВА КНИГА, 2010. 160 с., нот, іл.

Додаткова

1. Голдрич О. Методика роботи з хореографічним колективом. Львів: Сполом, 2007. – 95 с. 69.
2. Голдрич О. Музична хрестоматія для уроків народно – сценічного танцю: навчальний посібник. – Львів: Край, 2003. – 132с.
3. Голдрич О. Танцюймо разом. Львів: Сполом, 2006. – 288 с.
4. Пархоменко О. М. Формування балетмейстерських умінь майбутніх учителів хореографії у процесі фахової підготовки: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04. Ніжин, 2019. 249 с.
5. Шевчук А. Дитяча хореографія. К.: «Шкільний світ», 2008. 145 с.

Інформаційні ресурси

1. Фаховий коледж КОГПА ім. Тараса Шевченка. URL: <https://kogpa.edu.ua/uk/fakhovyi-koledzh>
2. Ідентифікатор каналу YouTube UCSZsg1upLMTb9Tw0OiNDhgw
3. <https://classroom.google.com/u/0/c/NzEzMDg0OTEzNTI2>